

Literatuur:

Van Becher tot Brecht

Schrijven in de Sovjetzone, 1945-1949

Het communistische bewind weet de opkomst van het nazisme aan het kapitalisme. Daarmee pleitte het de Duitsers als volk vrij. Oost-Duitse schrijvers en dichters hielden zich niet bezig met de schuldvraag.

Waar was het misgegaan in de Duitse samenleving? Wie was verantwoordelijk voor de nazi-verschrikkingen? Was het Duitse volk schuldig? Oost-Duitse dichters en theatermakers lieten zich niet in met deze vragen. De dichter Johannes R. Becher probeerde aan te sluiten bij de wortels van het humanisme. In zijn bundels 'Heimkehr' (1946) en 'Volk, im Dunkeln wandelnd' (1948) schreef hij met veel pathos over zijn vertrek uit en terugkeer naar Duitsland. Hij goot zijn teksten in de strakke vorm van het sonnet. Peter Huchel verdiepte zich in landschapspoëzie.

Het theater leefde pas weer op toen Bertolt Brecht in 1948 terugkeerde uit zijn ballingschap. Brecht was een belangrijke marxistische toneelschrijver uit de vooroorlogse tijd. Hij waarschuwde in zijn poëzie voor het fascistische en kapitalistische gevaar en liet een kritische stem horen in het vrij brave DDR-theater. Vóór de komst van Brecht was het Oost-Duitse toneel niet veel soeps. De ontwikkelingen op het gebied van regie stonden stil en men liet zich 'inspireren' door het Russische theater uit de jaren twintig.

Toen Brecht in 1948 in Berlijn aankwam, legde hij zich in eerste instantie toe op het uitvoeren van de stukken die hij in ballingschap had geschreven. Deze drama's gingen vooral over oorlog en revolutie, zoals 'Furcht und Elend des Dritten Reiches' (1938) en 'Mutter Courage und ihre Kinder' (1941). Brecht zou zich in de jaren daarna ontpoppen tot een van de meest invloedrijke Duitse toneelschrijvers van de twintigste eeuw. De Oost-Duitse machthebbers eerden Brecht al tijdens zijn leven als de grote voorvechter van de socialistische cultuur. Zijn stukken werden in het beroemde Theater am Schiffbauerdamm in Berlijn opgevoerd.

Dit is een artikel gedownload via [duitslandinstituut.nl](https://www.duitslandinstituut.nl).

Artikel: <https://www.duitslandinstituut.nl/naslagwerk/472/van-becher-tot-brecht>